

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΗΣ ΒΡΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Της Τσαρίνας 'Αλεξάνδρας προς τον Τσάρον Νικόλαον.

Σου έγγραψα, ψυχή μου, πώς περνά νύχτες φρικτές. Με βασανίζουν τρομερά προαισθήματα... Διαρκώς βλέπω τον θάνατο μπροστά μου...

Εγώ να μη ξαναϊδώ τα γαλανά και θεία μάτια σου, που μου έδωσαν στη ζωή τόσο ευτυχία και τόσο παρηγορία;

Όχι, είνε αδύνατον, ό Θεός δέν είνε τόσο σκληρός; σ' εκείνους που άγαπώνται ειλικρινώς.

Δέν μπορώ να πιστέψω σε μιá τέτοια συμφορά. Κι' όλα αυτά τα μαύρα συναισθήματα, άγαπητέ μου, τά δημιούργει ό χωρισμός μας.

Προφυλάττσα τοιούλιχτιστον αυτού μακρού μου που βρήσκασι; Σκέπτεσαι πώς άν σε χασο θά πεθάνω από λύπη!

Λατρεύει μου σύννεγε και κύριέ μου, όταν τά σκέπτομαι όλα αυτά, νοιώθω πώς ό νοός μου σαλεύει!

Γι' αυτό προσπαθώ τώρα τελευταία ν' άποφεύγω τη μοναξιά και να βρήσκω άσχολλίες, που με άποσυνν από την έμμονη σκέψη του μέλλοντος και του θανάτου... Παιζώ με τά παιδιά, δέχομαι τους καλούς μας φίλους, και άκούω πολλή μουσική...

Ψυχή μου, πότε θά σε ίδω, να σου διηγηθώ τους πόνοους και τους φόβους; 'Ελα να διώξω μ' ένα γλυκό σου μειδίαμα της σκοτεινής έσθνοιος που με βασανίζουν.

Η ευτυχία μου σ' αυτόν τον κόσμο είνε ένας πιστός σύντροφος, ένας φίλος, 'Εσύ! Μ' ένα σου χάδι γίνομαι πάλι άφορη και άμεριμνη σαν μικρό παιδί...

'Ελα, πολυαγαπητέ μου, τό σπηνί είνε άδειανό όταν λείπει, και τόσο μέλαγχολικό, ώστε με κόπο κρατώ τά δάκρυά μου... 'Ελπίζω σ' ένα μήνα να είσαι εδώ. 'Αλεξάνδρα

Της ίδιας προς τον ίδιο

... 'Ανησυχώ με τη σιωπή σου. Τι συμβαίνει; 'Ο Κύριλλος μου έλεγε ότι είνε απόλυτος άνάγκη να παρατείνης τό ταξίδι σου.

Τέλος πάντων δέ μπορούν να ήσυχάσουν αυτοί ό άνθρωποι, που μας ένοχλούν; Διαρκώς παρόπινα και άκαιρήσεις. Ευτυχώς που ό φίλος μας (*) έρχεται συχνά και με παρηγορεί. Με ένα βλέμμα του καθήσυχάζει τά κουρασμένα νεύρα μου...

Διαρκώς βλέπω έμπρός μου κινδύνους και ταρχάς...

Ό, μη με άφινεις πιά ρόνη! 'Ο κόσμος είνε έρημος και κάθε μέρα νοιώθω βαθύτερα τό αίσθημα της λατρείας, που γεμίζει με σένα την καρδιά μου και τον νοού μου! Δέν μπορώ πιά να ζήσω μακρού σου! 'Αλεξάνδρα

Του μαρκηδίου ντε Βιλαρόβ προς την Νινόν ντε Λανκλό.

Τά γράμματά σου με μαγεύουν, γλυκειά μου Νινόν. Αλλά τό πλήθος των θαυμασιών, που σε περιστοιχίζει μου προξενεί άπελπισία. Δέν μου ύποσχέτης να τραβηχθής λίγο από τον κόσμο και τάς εορτάς; Τό μεγαλειότερο κακό που ύπόρχει σ' αυτόν τον κόσμο είνε ή προσποίησης και ή ψευδία.

Η φιλαρέσειά σου είνε τόσο μεγάλη, ώστε ούτε τά παρόπινά μου, ούτε ή συμβουλές μου δέν σε άποσπούν από αυτή. Προτιμάς; να με βλέπης άπελπισμένο, παρά να άλλάξης και είνε τό παραμικρό τον τρόπο της ζωής σου.

Δέν θέλεις να ένοήσης τά μειονεκτήματα μιás τέτοιας ζωής. Πρώτα ψυχραίνει τον έθουσιασμό μου, και άφαρχει κάθε μου ψυχική δύναμη και κάθε μου άξιοπρέπεια. Δέν μπορεί

(*) Πρόκειται περί του περιφήμου καλογέρου Ρα-σποσιν

να ζήση μιá μεγάλη άγάπη εις αυτή την άτμόσφαιρα. Ξέρεις τί θά σου συμβή στο τέλος; Θά πάρη πάλη, χωρίς να τό θέλεις και έσύ, την συνήθεια της κοκεταρίας και της ελαφρότητας. Οι άνδρες θα σε περιτριγυρίσουν πάλι όπως άλλοτε, με τό σκοπό να σε κατακτήσουν. Μερικοί από αυτούς θα σε παρεξηγήσουν και θά εκλάβουν αυτή την κοκεταρία ως έρωτα.

Πολλοί υποθέτουν ότι ή καρδιά σου είνε ελεύθερη και θά ξελογιασθούν. Και άλλοι πάλιν θά νομίσουν ότι σου προσφέρουν ύπηρεσία άν σε πάρουν από μένα. Νινόν! Σκέψου! Ρενέ

ΠΟΙΚΙΔΑ

- Ο Γκόρκι και τά δεσμά.

Έπί του Τσαρικού καθενσώτος οι πολιτικοί κατάδικοι μιás Ρωσικής ειρικής έστειλαν εις τον Γκόρκι πρωτότυπον δώρον: έν ζευγος κομψών χειροπέδας κατά τό σγηνά των πραγματικών που κάρνει χροήν τό κράτος και είνε φυσικά ολιγώτερον κομψαί. Είς την φιλοφροσύνην αυτήν άπήνησεν ό Γκόρκι με την έξης επιστολήν:

«Άγαπητοί φίλοι! 'Ελαβα τό δώρον σας—τάς χειροπέδας. Είς αυτό τό σγηνά φαίνονται πολύ ώραιες, άλλα in natura φρήνη μόν βέβαια ειμπορούν να προκαλέσουν.

»'Ελαβα τά δεσμά και είμαι βαθεία συγκινημένος. Σας ευχαριστώ, φίλοι. Τά έχω ένωπιόν μου, τά μικρά σίδερα, έργα των χειρών σας. Τά κοιτάζω και συλλογίζομαι: 'Αληθινά, έδώ είνε κάτι τι συμβολικόν.

»Τό Κράτος μας πετάει τά καλλίτερα παιδιά του όπω; ό μισόστραβος εικάτης τά χρυσά νομίσματα, που κατά τύχην του έδόθησαν έλεημοσύνη. Τά πετάει—τό άξιολύπητο—χωρίς να ειξεύρη τι αξίαν έχουν αυτά τά δώρα. Αλλά αυτός ό πεταγμένος πλούτος επανέχεται πάλιν εις τον Ρωσσικόν λαόν με τόκο, πάντα με τόκο.

»Φίλοι μου, δέν σκέπτομαι να σας παρηγορήσω τό να παρηγορή κανεις άνθρωπος, αυτό υπερβαίνει τάς δυνάμεις μου. Τουτο μόν θέλω να σας ένθυμίσω, ότι εις την Σιβηρίαν στέλλουν κοινοίς ανθρώπους και από την Σιβηρίαν επιστρέφουν: Δοστογιέβοκι, Κορολένκοι, Μέλιν-δεκάδες και εκατοντάδες ώραια σφυρηλατημένες ψυχές.

»Είς αυτά τά μικρά δεσμά, εις τό δωρον σας, διαβλέτω μίαν μεγάλην έννοιαν. Τό σίδερο αστραφεί και χαμογέλαει σαρκαστικά σαν να μάς λέγη: Την άλυσιδα την προσωριμένη να σφίξη τίμια χέρια, αυτοί την μεταποιούν εις χαριτωμένο παιγνίδι. 'Ετσι ήτο και έτσι θά μείνη. Τίμιοι άνδρες που πιστεύουν εις την δύναμιν των δουλεύουν για την μεταβολή και θά μεταποιήσουν άσφαλώς ότι ή ανθρώπινη ζωή βαστάει χαμηλά

—εις ώραιον, ύψηλον, άπλοον. 'Ετσι ήτο πάντα και έτσι θά μείνη εις τον αιώνα. Φίλοι μου, σας χαιρετώ. Είθε να μη σας εγκαταλείψη τό θάρρος. Γκόρκι»

- 'Ο μισογύνες Στριντιπεργ.

»'Ηρχισε να γίνεται πάλιν στην Ευρώπη συζητήσις για τό μισογυνισμό του Νορβηγίου συγγραφέως Στριντιπεργ. Δημοσιεύομεν εδώ σκέψεις αυτού σχετικάς με τάς γυναίκας:

«'Ο άνδρας δίδει και ή γυναίκα παίρνει. 'Ο άνδρας θυσιάζει και ή γυναίκα καταβροχθίζει. Να εξαπατήση τον άνδρα, είνε ή ύψιστη έπίθυμία της γυναίκος. 'Εάν μπορώ να τον γελάση εις τρόπον ώστε να του δινή άλογιόνο κρέας χωρίς αυτός να τό καταλαβαίνη, θά έτρελλαινότανε από τη χαρά της. Όταν βγάξη τά πρώτα δόντια της, νήπιον άκούη, δέν μαθαίνει πώς να όμιλή, αλλά πώς να ψεύδεται. Γιατί τό να όμιλή και να ψεύδεται είνε τό ίδιο.»

»'Ο Στριντιπεργ, ό οποίος άπεστρέφετο όλος τάς γυναίκα, έμίση ιδίως την «ελεύθεραν γυναίκα». 'Ο σκανδιναβικός φρεμισμός (από του 'Ιψεν και του Μπιόρσον μέχρι της 'Ελλην Κέι) εΐπεν έν τρηροσώπω του άμείλιτον έπικριτήν. Τόν 'Ιπεν έχαρκτηρίζε ως σαρλατόνον και τάς ήρωίδας του ως εγκληματίας. Η Νόρα είνε ή «πιθηκοειδής γυναίκα» δημιος τό συζύγου της. «'Εάν τό φύλον, τό όποιον άπεκάλεσεν ίσχυρόν, έθεώρησεν, ότι όφειλε να χειροκροτήση τό τρελλόν κίνημα της Νόρας ή όποία δραπέτευει της συζυγικής έστίας είνε μιá επί πλέον απόδειξις τουτο της άδιορθώτου ύποδουλώσεως του άρρενος. Συλλέκτης

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΒΡΑΔΙΝΟΙ ΘΑΝΑΤΟΙ

Νά κι' ό χειμώνας πούχει φτάσει και σκοτεινιάζει πριν βραδιάσει, και σκοτεινιάζει μεστήν πόλη, στη φύση και στη ζήση μου δηλ... Νά και τό βράδι πούχει πέσει και κόβει τη ζωή στη μέση, και κόβει τη ζωή στα δύο με τό βοριά και με τό νότο. Νά κ' ή καρδιά μου που στο τζάκι θ' άράξει σαν τό καραβάκι που όπό ταξίδια ώραιά φτάνει και ναυαγεί μέσο τον λιμάνι.

Ναυαγισμένο πλάι στο τζάκι με την καρδιά μου καρβάκι πώς θά μπορέσουμ' έμεις τώρα, με τό βοριά και με τη πόρα, να ξαναρχίσουμε τά ίδια των άναμνήσεων τά ταξίδια; ... Μήτσος Παππινικολάου

